

İlgili Kanun / Madde

4688 S. KGSK. /10

T.C

YARGITAY

22. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2013/38309

Karar No. 2014/150

Tarihi: 13.01.2014

- SENDİKA YÖNETİM KURULUNUN SENDİKA İÇİ DEMOKRASİYE AYKIRI EYLEM VE TUTUMLARI BENİMSEMESİ
- OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TALEBİNİ RED ETMESİ
- SENDİKAYA KAYYUM ATANMASININ GEREKMESİ

ÖZETİ: Dosyadaki bilgi ve belgelere göre Yönetim Kurulunun, delegelerin olağanüstü genel kurul talebini Medeni Kanun'un 2. maddesinde ifade edilen dürüstlük ve iyiniyet kurallarına aykırı olarak reddettiği, sendika içi demokrasiye uymayan işlem ve uygulamalarda bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu husus, Yargıtay 7. Hukuk Dairesi'nin 2013/7454-2013/573 sayılı kararı ile de tespit edilmiştir. Hal böyle olunca, davacıların Yönetim Kurulunun işten el çektirilmesi ve kayyım tayinine ilişkin talebinin kabulü gerekirken yazılı gerekçe ile reddi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Davacı, 15.11.2012 tarih ve 166 sayılı kararla reddine ilişkin yönetim kurulu kararının iptalini talep etmiştir.

Mahkeme, isteğin reddine karar vermiştir.

Hüküm süresi içinde davacılar avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi G. Yılmaz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacılar vekili, müvekkillerinin 85 üst kurul delegesi ile birlikte 4688 sayılı Kanun'un 10. maddesine istinaden olağanüstü genel kurul talebinde bulunduğunu, ancak genel merkez yönetim kurulu tarafından 166 sayılı kararla ve dörtte üç oy çokluğuyla talebin reddedildiğini, daha önce de taraflarınca olağanüstü genel kurul talebinde bulunulduğunu ve bu talebin reddi üzerine kararın iptali için dava açıldığını, ancak sendikanın mahkemeye genel kurul yapılacağını bildirmesi üzerine davanın reddedildiğini ve taraflarınca da bu kararın temyiz edilmediğini, bununla birlikte mahkeme kararından sonra yönetim kurulunun genel kurul yapma kararını geri aldığı ve bu suretle mahkemeyi yanılttığını, sendika yönetiminin dürüstlük kuralı hükümlerine aykırı davrandığını ve kötü niyetli olduğunu, yeterli çoğunluk talep ettiği takdirde olağanüstü genel kurul yapılması zorunluluğunun kanunun amir hükmü olduğunu, yine kanun gereği yönetim yetkisinin kötüye kullanılması durumunda kayyım tayini gerektiği hususlarını ileri sürerek, genel yönetim kurulunun olağanüstü genel kurul talebinin reddine ilişkin 166 sayılı kararının iptaline ve genel kurul yapılana kadar sendikanın yönetimi için kayyım tayinine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, müvekkili sendika aleyhine açılan davanın tamamen kaos ortamı oluşturmak için açılan bir dava olduğunu, sendikanın son derece güçlü ve başarılı olduğunu, olağanüstü genel kurul için yeterli ve ciddi objektif nedenlerin bulunmadığını, bu nedenlerle yönetim kurulunun genel kurul talebinin reddi kararının yerinde olduğunu savunarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, Ankara 13. İş Mahkemesi'nin 2013/294 esas, 2013/331 karar sayılı ilamıyla olağanüstü genel kurulu yapılmasından vazgeçilmesine ilişkin sendika yönetim kurulu kararının iptal edildiği, kayyım tayinine ilişkin talebin reddedildiği ve kararın onandığı, bu kararla olağanüstü genel kurul yapılması gerekliliğinin kesinleşmiş olduğu ve yeniden olağanüstü genel kurul talebinin reddine ilişkin kararın iptal edilmesinde hukuki yarar kalmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı davacılar vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Taraflar arasındaki uyuşmazlık, delegelerin olağanüstü genel kurul yapılmasına ilişkin talebinin, genel yönetim kurulu tarafından reddine ilişkin kararın iptali ile yönetim kuruluna kayyım tayinine ilişkindir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 10. maddesinin dördüncü fıkrasında "Olağanüstü genel kurul, yönetim kurulu veya denetleme kurulunun gerekli gördüğü durumlarda ya da genel kurul üye veya delegelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine en geç altmış gün içinde toplanır" hükmüne yer verilmiş, beşinci fıkrasında "Genel kurula çağrı yönetim kurulu tarafından yapılır" kuralı düzenmiştir. Aynı maddenin son fıkrasında ise "Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden sendika şubesi, sendika veya konfederasyon yönetim kuruluna; üyelerinden birinin veya durumu tespit eden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının başvurusu üzerine, iş davalarına bakmakla görevli mahkeme kararı ile işten el çektirilir. Bu takdirde görevli mahkeme, genel kurulu kanun ve tüzük hükümleri gereğince altmış günü geçmemek kaydıyla en kısa zamanda toplamak ve yeni yönetim kurulu seçilinceye kadar cari işleri yürütmekle görevli olmak üzere Medenî Kanun hükümleri gereğince bir veya üç kayyım tayin eder." şeklindeki düzenlemeye yer verilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre yönetim kurulunun 10. maddeye aykırı olarak genel kurulu toplantıya çağırması halinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı veya üyelerden birinin başvurusu üzerine görevli mahkemece yönetim kuruluna işten el çektirilir. Yönetim Kuruluna işten el çektirilmesi, 10. maddede belirtilen hükümlere aykırı hareket ettiğinin tespit edilmesine ve işten el çektirme konusunda bir talebin varlığına bağlanmıştır. Bu iki husus varsa mahkemece yönetim kuruluna işten el çektirilmeli ve kayyım tayini yoluna gidilmelidir.

Somut olayda, delegeler tarafından olağanüstü genel kurul yapılmasına ilişkin talep, 31.10.2012 tarih ve 166 sayılı sendika yönetim kurulu kararıyla, Yargıtay'ın aradığı ciddi ve objektif nedenlerin varlığının bulunmadığı, sendika işleyişinde bir aksaklık bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

Bu davadan önce, yine delegelerin olağanüstü genel kurul talebinin reddine ilişkin 01.12.2011 tarihli yönetim kurulu kararının iptaline yönelik Ankara 12. İş Mahkemesine açılan davada, sendikanın, mahkemeye, 14-15 Temmuz 2012 tarihinde genel kurul yapılacağına ilişkin yönetim kurulunca karar verildiğini bildirmesi üzerine davanın reddine karar verildiği, ancak sendika yönetim kurulu tarafından 11.06.2012 tarihli daha sonraki bir karar ile olağanüstü genel kurul yapılmasına ilişkin karardan vazgeçildiği, bunun üzerine vazgeçmeye dair yönetim kurulu kararının iptaline ilişkin olarak da ayrı bir dava açıldığı, Ankara 13. İş Mahkemesinin 2013/294 esas, 2013/331 karar sayılı ilamı ile olağanüstü genel kurul yapılmasından vazgeçilmesine dair kararın iptaline ve kayyım tayini talebinin reddine karar verildiği ve kararın Dairemizin 2013/21600 esas, 2013/20133 karar sayılı ilâmı ile onandığı anlaşılmıştır.

Dosya içeriğine göre, delegelerin olağanüstü genel kurul yapılmasına yönelik taleplerinin haklı nedene dayandığı yukarıda belirtilen kararlar kesinlik kazanmıştır. Mahkemece, olağanüstü genel kurul yapılması yönünde kesinleşen kararın mevcut

olduğu ve yeniden olağanüstü genel kurul talebinin reddine ilişkin Yönetim Kurulu Kararının iptali isteminde hukuki yarar bulunmadığı gerekçesiyle inceleme konusu bu davanın reddine karar verilmesi isabetlidir. Ne var ki, kesinleşen dosyada sadece yönetim kurulu kararının iptali ile olağanüstü genel kurulun toplanmasına karar verilmiş olup, yönetim kurulunun işten el çektirilmesi ve kayyım talebi reddedilmiştir. Bu davada ise davacılar, Merkez Yönetim Kurulunun bazı işlem ve uygulamalarından da söz ederek Yönetim Kurulunun işten el çektirilmesine ve kayyım tayinine karar verilmesini de talep etmişlerdir. Bu nedenle, davacıların yönetim kurulunun işten el çektirilmesi ve kayyım tayini taleplerinin bu davada yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre Yönetim Kurulunun, delegelerin olağanüstü genel kurul talebini Medeni Kanun'un 2. maddesinde ifade edilen dürüstlük ve iyiniyet kurallarına aykırı olarak reddettiği, sendika içi demokrasiye uymayan işlem ve uygulamalarda bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu husus, Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin 2013/7454-2013/573 sayılı kararı ile de tespit edilmiştir. Hal böyle olunca, davacıların Yönetim Kurulunun işten el çektirilmesi ve kayyım tayinine ilişkin talebinin kabulü gerekirken yazılı gerekçe ile reddi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 13.01.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.